

Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Caliciales*, **Familj:** *Physciaceae*, **Släkte:** *Physcia* (rosettlavar), **Art:** *Physcia magnussonii* - pudrad rosettlav Frey **Synonymer:** *Physcia aipolia* v. *subincisa* (Th.Fr.) Lyng., *Physcia stellaris* v. *subincisa* Th.Fr., *Physcia albinea* sensu Magnusson 1957

Kännetecken

Pudrad rosettlav är en vitaktig till ljusgrå bladlav som ofta bildar rosetter, upp till 8 cm i diameter. På ovansidan av loberna saknas små ljusa fläckar eller linjer (maculae). Oftast är bålen kraftigt vitpruinös. Loberna är upp till 3 mm breda, ofta överlappande och flata till konkava mot spetsarna. Lobernas undersida är vitaktig, ofta med en skär eller brun färgton med enstaka rhiziner av samma färg. Soral saknas. Apothecier är ofta rikligt förekommande, aggregerade och upp till 3 mm breda. Disken är brun till svart, ofta med en vit pruina och den omges av en vit kant. Märgen reagerar K+ svagt rosa. Den är lik den rödlistade arten rikfruktig rosettlav *Physcia phaea* men denna saknar pruina, har maculae, loberna är ofta konvexa mot spetsarna och märgen reagerar K+ gult. Den kan också påminna om stjärnlav *Physcia stellaris* men denna saknar eller har bara en tunn pruina, märgen reagerar K- och den är barkväxande.

Utbredning och status

Pudrad rosettlav är känd från enstaka lokaler i Östergötland, Uppland, Dalarna och Jämtland. Den är återfunnen på flera av de gamla lokalerna och är även funnen på en ny lokal i Dalarna men eventuellt försvunnen från Östergötland. Sammanlagt omkring fem aktuella lokaler. I Dalarna och Jämtland är fynden fjällnära. I Norge är den funnen på ett 20-tal lokaler (rödlistad) men den är inte känd från Finland eller Danmark. I övrigt är arten känd från Mellan- och Sydeuropa, Kanarieöarna, Grönland och Nordamerika men den är överallt ovanlig.

Ekologi

Arten växer på sydvända, solexponerade silikat- och grönstensbranter. När den förekommer på silikatklippor är dessa påverkade av basiskt sippervatten. Bålarna växer på ytor som är något skyddade mot regn, t.ex. under små överhäng. I närheten av lokalerna finns ofta en myr eller vattendrag som ger hög luftfuktighet.

Hot

De små, glest spridda populationerna gör att det finns en stor risk för att pudrad rosettlav skall försvinna från lokaler p.g.a. slumpfaktorer. Klippklättring äger rum på en lokal i Jämtland men detta verkar inte påverka arten då de ytor den växer på inte påverkas av klättrare.

Åtgärder

Populationsutvecklingen måste följas på de olika lokalerna. Lokalerna bör skyddas. Arten måste eftersökas på lokaler som inte inventerats under lång tid.

Övrigt

Utländska namn – NO: Rimrosettlav.

Litteratur

- Moberg, R. 1977. The lichen genus *Physcia* and allied genera in Fennoscandia. *Symb. Bot. Upsal.* 22(1).
- Sernander-Du Rietz, G. 1969. Förekomster av *Physcia magnussonii* Frey i Skandinavien och på sydvästra Grönland. *Svensk Bot. Tidskr.* 63: 377–386.
- Tønsberg, T., Gauslaa, Y., Haugan, R., Holien, H. & Timdal, E. 1996. The threatened macrolichens of Norway - 1995. *Sommerfeltia* 23: 1–258.

Författare

Göran Thor 1999. © ArtDatabanken, SLU 2005.